

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکتراي حرفه‌ای در رشته پزشکی

عنوان:

تأثیر مایع درمانی وریدی و خوراکی در افزایش طول مدت حاملگی

در مادران اولیگوهایدرآمیوس مراجعه کننده به بیمارستان علوی

در سال ۸۳

استاد راهنما:

دکتر فریبا کهنموئی

اساتید مشاور:

محمدعلی محمدی

نگارش:

افشار ابراهیمی

سال تحصیلی ۸۴-۸۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به پدر بزرگ، پدر و مادر عزیزم
که هر چه دارم از آنهاست.

تقدیم به عزیزانم:

اسلام، یعقوب، بهمن، کوب و علی.

تقدیم به استاد ارجمندم خانم دکتر کهنمویی
که بر افتخار شاگردیش می‌بالم.

تقدیم به استاد عزیزم آقای محمدی
که بدون یاری ایشان این کار برایم خیلی دشوار بود.

تقدیم به دوستان بسیار خوبم
آقایان دکتر محمد صادقی و دکتر مهر داد عشایر
که در تمام مراحل یاری‌گر بنده بودند.

فهرست علائم اختصاری

BPP: Bio Physical profile

CAMP: Cyclic Adenosine Mono Phosphate

CM: Centi Metre

HELLP: Hemolysis Elevated Liver enzymes Low Platelet

IUFD: Intra Uterine Fetal Death

IUGR: Intra Uterine Growth Retardation

ML: Mili Litre

NST: Non Stress Test

PROM: Premature Rupture of Membranes

RDS: Respiratory Distress Syndrome

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	مقدمه و اهمیت موضوع
فصل اول : کلیات	
۴	اهداف تحقیق
۵	سوالات و فرضیات
فصل دوم : بررسی متون	
۶	۱-۲- فیزیولوژی مایع آمنیوتیک
۸	۲-۲- اولیگوهایدرآمینوس
۱۱	۳-۲- زایمان زودرس
۲۰	۴-۲- بررسی کارهای انجام شده
فصل سوم: مواد و روشها	
۲۲	روش اجرا و انتخاب نمونه
۲۳	مراحل اجرایی طرح
۲۴	نمای عملیاتی طرح
۲۵	مشخصات طرح
۲۶	پرسشنامه
فصل چهارم: نتایج	
۲۷	نتایج
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	
۳۹	بحث و تفسیر
۴۲	نتیجه گیری

ادامه فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴۳	پیشنهادات
۴۴	خلاصه انگلیسی
۴۵	فهرست منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۴: توزیع فراوانی مطلق و نسبی بیماران بررسی شده براساس سن در گروه مورد	۲۸
جدول ۲-۴: توزیع فراوانی مطلق و نسبی بیماران بررسی شده براساس سن در گروه شاهد	۲۹
جدول ۳-۴: میانگین و انحراف معیار سن بیماران بررسی شده به تفکیک گروه مورد و شاهد	۳۰
جدول ۴-۴: میانگین و انحراف معیار پاریمت پاریته بیماران بررسی شده به تفکیک گروه مورد و شاهد	۳۱
جدول ۵-۴: مقایسه میانگین سن حاملگی زمان تشخیص اولیگوهایدرآمیوس در گروههای مورد و شاهد براساس تعداد هفته های حاملگی	۳۲
جدول ۶-۴: مقایسه شاخص های سن ختم حاملگی در گروههای مورد و شاهد براساس هفته	۳۳
جدول ۷-۴: مقایسه میزان افزایش زمان حاملگی براساس هفته در گروههای مورد و شاهد	۳۴
جدول ۸-۴: مقایسه شاخص های آپگار حین تولد نوزادان در گروههای مورد و شاهد	۳۵
جدول ۹-۴: توزیع فراوانی بیماران براساس علل ختم حاملگی در گروه مورد و شاهد	۳۶
جدول ۱۰-۴: توزیع فراوانی افزایش زمان حاملگی برحسب پاریمت در گروه مورد	۳۷
جدول ۱۱-۴: توزیع فراوانی افزایش زمان حاملگی برحسب سن حاملگی زمان تشخیص در گروه مورد	۳۸

چکیده

مقدمه: اولیگو هیدرآمنیوس اختلالی است که با پیامدهای ناگواری برای جنین همراه است که معمولاً منجر به ختم حاملگی قبل از ترم و تولد نوزاد پره ترم می گردد. مهمترین اقدام برای این بیماران افزایش طول دوره بارداری و جلوگیری از تولد نوزاد پره ترم می باشد که در این مطالعه تاثیر مایع درمانی خوراکی و وریدی در افزایش طول مدت بارداری در بیماران اولیگو هیدرآمنیوس بررسی شده است.

مواد و روشها: در این پژوهش جمعیت مورد مطالعه دو گروه مورد و شاهد ۳۰ نفره از زنانی بودند که طی مراجعه به بیمارستان براساس سونوگرافی انجام یافته، تشخیص اولیگو هیدرآمنیوس برای ایشان مطرح شد، سپس بیماران بصورت کاملاً تصادفی در دو گروه مورد و شاهد قرار گرفتند. به گروه مورد روزانه ۴-۳ لیتر سرم نرمال سالین به مدت یک هفته و سپس مایع خوراکی تا زمان ختم حاملگی داده شد. در هر دو گروه هر وقت ادامه حاملگی مقدور نبود ختم حاملگی داده می شد. جمع آوری اطلاعات از طریق شرح حال، معاینه فیزیکی و تکمیل پرسشنامه مربوطه و یافته های سونوگرافی صورت گرفته و جهت بررسی ارتباط بین یافته ها از آزمون کای اسکوتر و تی تست نرم افزار آماری SPSS استفاده گردیده است.

نتایج: میانگین سنی گروه مورد و شاهد به ترتیب ۲۵ و ۲۴ سال بود. میانگین سن حاملگی زمان تشخیص بیماری در گروه مورد ۳۰/۲ هفته و در گروه شاهد ۳۱/۸ هفته بود. میانگین سن ختم حاملگی در گروه مورد ۳۴/۶ و در گروه شاهد ۳۴/۲ هفته بود. میانگین افزایش طول مدت حاملگی در گروه مورد ۳/۸۶ هفته و در گروه شاهد ۲/۴ هفته بود که این اختلاف با توجه به $P = ۰/۰۱۳$ معنی دار می باشد. بیشترین تاثیر در زنان نولی پار و سن حاملگی ۲۹-۳۲ هفته مشاهده شد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این مطالعه و با توجه به معنی دار بودن اختلاف افزایش طول مدت بارداری در گروه مورد و شاهد، هیدراتاسیون وریدی و خوراکی باعث افزایش طول مدت بارداری در بیماران مبتلا به اولیگو هیدرآمنیوس می شود.

کلمات کلیدی: اولیگو هیدرآمنیوس، هیدراتاسیون، طول مدت بارداری

مقدمه و اهمیت موضوع

اولیگوهیدرآمنیوس به حالتی اطلاق می شود که در سونوگرافی اندکس مایع آمنیوتیک کمتر از ۵ cm باشد. علل اولیگوهیدرآمنیوس شامل PROM (پارگی زودرس کیسه آب)، آژنزی کلیه، هیپوپلازی ریه ها، اختلالات کروموزومی، آنومالیهای جنینی، ترانسفوزیون خون از یک قل به قل دیگر در دو قلبی، مهار کننده های آنزیم تبدیل کننده آنژیوتانسین و دکولمان جفت می باشد [۱].

اولیگوهیدرآمنیوس با نتایج غیر طبیعی باروری نظیر: تاخیر رشد داخل رحمی، آنومالیهای جنینی، دیسترس جنین در زایمان، کمپرسیون بند ناف، هیپوپلازی ریه ها، دفرمته های عضلانی - استخوانی مثل کلاپ فوت و آمپوتاسیون، IUFD (مرگ جنین در داخل رحم) و زایمان زودرس همراه می باشد [۲و۱].

در برخورد با اولیگوهیدرآمنیوس از بین بردن اتیولوژی مهمترین اقدام می باشد، ولی این مسئله معمولا مقدور نیست و به علت دیسترس جنین، ختم حاملگی و در نتیجه تولد نوزاد پره ترم حاصل می شود. از طرفی علیرغم استفاده از درمان طبی مانند توکولیتیک ها و بتامتازون، پروتکل درمانی مشخص برای زایمان زودرس وجود ندارد [۲]. البته کارایی درمان اولیگوهیدرآمنیوس به سن حاملگی در زمان تشخیص هم ارتباط داده شده است [۱].

با توجه به عوارض و مشکلات فوق به نظر می رسد مهمترین اقدام برای این بیماران جلوگیری از زایمان زودرس و افزایش طول دوره بارداری می باشد که در این